

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

26. října 2006*

Ve věci C-65/05,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 10. února 2005,

Komise Evropských společenství, zastoupená M. Patakia, jako zmocněnkyní, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Řecké republice, zastoupené A. Samoni-Rantou a N. Dafniou, jako zmocněnkyněmi, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: řečtina.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Schintgen, P. Kúris (zpravodaj), G. Arestis a L. Bay Larsen, soudci,

generální advokát: F. G. Jacobs,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Komise Evropských společenství se svou žalobou domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Řecká republika tím, že do čl. 2 odst. 1, čl. 3 druhého pododstavce, článků 4 a 5 zákona č. 3037/2002 (FEK A' 174/30.7.2002) vložila zákaz instalovat a provozovat elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně zábavních technických her a všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES, 43 ES a 49 ES, jakož i článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června

1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/20, s. 337), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998 (Úř. věst. L 217, s. 18; Zvl. vyd. 13/21, s. 8, dále jen „směrnice 98/34“).

Právní rámec

Právo Společenství

- 2 Článek 1 bod 11 směrnice 98/34 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

- 11) ‚technickým předpisem‘; technické specifikace a jiné požadavky nebo předpisy pro služby včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh, při poskytování služby, při usazování poskytovatele služeb nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné *de iure* nebo *de facto*, jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, dovoz,

prodej nebo používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo usazování poskytovatele služeb s výjimkou předpisů stanovených v článku 10.

[...]“

- 3 Článek 8 odst. 1 první pododstavec směrnice 98/34 zní následovně:

„S výhradou článku 10, členské státy sdělí neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu s výjimkou případu, kdy takový předpis pouze přejímá úplné znění mezinárodní nebo evropské normy a kdy postačí informace o dotyčné normě; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis přijmout, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.“

- 4 Podle ustanovení čl. 9 odst. 1 až 5 směrnice 98/34 členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o tři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 8 odst. 1 téže směrnice, zaujme-li Komise nebo jiný členský stát podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu zboží, služeb nebo svobody usazování poskytovatelů služeb v rámci vnitřního trhu. Toto odložení může trvat déle v některých dalších případech výslovně stanovených v uvedených ustanoveních.

- 5 Článek 9 odst. 7 směrnice 98/34 stanoví:

„Odstavce 1 až 5 se nepoužijí, je-li:

- členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou veřejného zdraví nebo bezpečnosti, s ochranou živočichů nebo rostlin a v případě předpisů pro služby také s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže, nucen ve velmi krátké lhůtě připravit technické předpisy tak, aby byly neprodleně vydány a provedeny, aniž by byly možné jakékoli konzultace,

[...]

Ve sdělení podle článku 8 odůvodní členský stát naléhavost příslušných opatření. Komise se neprodleně k tomuto sdělení vyjádří. V případech nesprávného použití tohoto postupu přijme Komise vhodná opatření. Komise pravidelně informuje Evropský parlament.“

Vnitrostátní právní předpisy

- 6 Článek 1 zákona č. 3037/2002 nazvaný „Kategorie her“ zní následovně:

„Ve smyslu ustanovení tohoto zákona se rozumí:

- a) „mechanickou hrou“: hra, jejíž fungování vyžaduje rovněž zapojení svalové síly hráče;

- b) „elektrickou hrou“: hra, jejíž fungování vyžaduje přítomnost podpůrných elektrických mechanismů;
- c) „elektromechanickou hrou“: hra, jejíž fungování vyžaduje jak přítomnost podpůrných elektrických mechanismů, tak zapojení svalové síly hráče;
- d) „elektronickou hrou“: hra, jejíž fungování vyžaduje kromě podpůrných elektrických, elektronických a dalších mechanismů přítomnost a činnost softwaru (programu);
- e) „zábavní technickou hrou“: hra, jejíž výsledek závisí výlučně na technických a duševních schopnostech hráče a která má výlučně zábavní cíl.

V kategorii zábavních technických her jsou obsaženy rovněž karetní hry kvalifikované jako „technické hry“ na základě ustanovení [kodifikovaného] královského nařízení č. 29/1971.“

- 7 Článek 2 odst. 1 uvedeného zákona nazvaný „Zákaz používání nebo instalace her“ stanoví:

„Používání her uvedených v čl. 1 písm. b), c) a d), včetně počítačů, je obecně zakázáno v takových veřejných místech, jak jsou hotely, kavárny, shromažďovací sály uznané za veřejně prospěšné všeho druhu a ve všech dalších veřejných nebo soukromých místech. Instalace těchto her je rovněž zakázána.“

8 Článek 3 téhož zákona nazvaný „Podniky poskytující internetové služby“ stanoví:

„Instalace a provozování počítačů v zařízeních poskytujících internetové služby nepodléhá zákazu uvedenému v článku 2. Používání her na těchto počítačích je nicméně zakázáno nezávisle na použité metodě.

Provoz podniku poskytujícího internetové služby podléhá udělení zvláštního povolení obce, ve které se zařízení nachází, a pokud je provozován na plavidle, přístavního orgánu přístavu vyplutí. Od prvního použití tohoto opatření si musí podnik opatřit toto povolení, a to ve lhůtě tří měsíců od vstupu tohoto zákona v platnost.“

9 Podle článku 4 zákona č. 3037/2002 nazvaného „Trestní sankce“:

„1. Každé osobě, která provozuje nebo řídí střediska nebo jiná místa uvedená v čl. 2 odst. 1, ve kterých jsou používány nebo instalovány hry zakázané na základě ustanovení předcházejících článků, bude uložen trest odnětí svobody na nejméně tři měsíce a pokuta ve výši nejméně 5 000 eur. Recidivistům bude uložen trest odnětí svobody na nejméně jeden rok a pokuta ve výši od 25 000 eur do 75 000 eur. Soud rovněž nařídí zabavení herních přístrojů.

2. Ustanovení čl. 7 odst. 1 písm. c) nebo čl. 7 odst. 3 a 4 kodifikovaného královského nařízení č. 29/1971 jsou použitelná *mutatis mutandis*.“

10 Článek 5 uvedeného zákona nazvaný „Správní sankce“ stanoví:

„1. Kromě stanovených trestních sankcí bude v případě používání nebo instalace hry zakázané na základě předcházejících článků uložena pokuta ve výši 10 000 eur za hru a bude s konečnou platností odňato povolení k provozování podniku v souladu s ustanoveními článku 7.

2. Pokuta bude uložena rozhodnutím odpovědného pracovníka příslušného orgánu uvedeného v čl. 6 odst. 1, který zjistí porušení práva. Uvedené rozhodnutí popíše porušení práva, uvede uloženou pokutu a použité ustanovení. Souběžně s rozhodnutím je osobě, která se dopustila porušení práva, doručena kopie dotyčné kontrolní zprávy.“

11 Konečně čl. 9 odst. 1 zákona č. 3037/2002 upřesňuje, že „[u]stanovení tohoto zákona nemají dopad na ustanovení zákona č. 2206/1994 ani na další ustanovení týkající se kasin“.

Postup před zahájením soudního řízení

12 Komise přezkoumala zákon č. 3037/2002, který vstoupil v platnost dne 30. července 2002, poté, co obdržela stížnosti týkající se zákazu, který je v Řecku platný na národní úrovni, instalovat a provozovat elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně zábavních technických her a všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin. Dospěla k závěru, že tento zákon není v souladu s požadavky práva Společenství.

- 13 Komise poté, co Řeckou republiku vyzvala dopisy ze dne 18. října 2002 a 11. července 2003 k podání jejího vyjádření v tomto ohledu, vydala dne 30. března 2004 odůvodněné stanovisko.
- 14 Jelikož odpověď řecké vlády na uvedené odůvodněné stanovisko Komise nepovažovala za uspokojující, rozhodla se podat tuto žalobu majíc za to, že porušení práva pokračovalo.

K žalobě

- 15 Komise na podporu své žaloby vznáší tři žalobní důvody. Zaprvé tvrdí, že obecný zákaz elektrických, elektromechanických a elektronických her zavedený zákonem č. 3037/2002 je v rozporu s ustanoveními článků 28 ES a 30 ES. Zadruhé se dovolává neslučitelnosti uvedeného zákona s povinnostmi, které pro Řeckou republiku vyplývají z článků 43 ES a 49 ES. Zatřetí Komise uvedenému členskému státu vytýká, že nerespektoval postup při poskytování informací stanovený v čl. 8 odst. 1 prvním pododstavci směrnice 98/34.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článků 28 ES a 30 ES

Argumentace účastníků řízení

- 16 Komise tvrdí, že zákaz instalovat všechny elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně zábavních technických her a všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, stanovený v čl. 2 odst. 1 zákona č. 3037/2002, je v rozporu s článkem 28 ES. Podle ní tento zákon představuje neodůvodněné opatření s ohledem jak na ustanovení článku 30 ES, tak na

kategorické požadavky obecného zájmu uznané Soudním dvorem, a je rovněž nepřiměřený, pokud jde o cíl ochrany obecného zájmu.

- 17 Tvrdí, že řecké orgány jasně neuvedly vztah mezi uvedeným zákazem a problémem, který se snaží řešit, neboť tyto orgány soustředily svou analýzu výlučně na negativní důsledky nekontrolovaného používání přístrojů pro hazardní hry. Komise v tomto kontextu uvádí, že je možné zavést jiné formy kontroly, jakými je zavedení zvláštních ochranných systémů v přístrojích pro technické nebo zábavní hry, aby nebylo možno je změnit na hazardní hry.
- 18 Řecká republika uznává, že zákon č. 3037/2002 je způsobilý nastolit překážky uvádění elektrických, elektromechanických a elektronických her na trh v rámci Společenství, a v důsledku toho porušit zásadu volného pohybu zboží stanovenou článkem 28 ES.
- 19 Nicméně tvrdí, že už během postupu před zahájením soudního řízení uplatňovala, že takový obecný zákaz použitelný bez rozdílu jak na řecké, tak na zahraniční hospodářské subjekty byl považován ke dni, kdy byl zákon č. 3037/2002 přijat a vyhlášen, za nezbytný a odůvodněný jednak z důvodů ochrany veřejné mravnosti a veřejného pořádku stanovených v článku 30 ES a jednak z důvodu ochrany spotřebitelů a společenského pořádku, které jsou kategorickými požadavky obecného zájmu, které byly uznány judikaturou Soudního dvora.
- 20 Řecká republika zejména tvrdí, že z důvodu vývoje technologie lze hry dotčené zákonem č. 3037/2002 snadno změnit na hazardní hry, které jsou v Řecku stále protiprávní mimo kasina, a že situace se stala nekontrolovatelnou a způsobuje vážné společenské problémy, jakými jsou zejména návyk hráčů, plýtvání velkými

hospodářskými zdroji, snadné a protiprávní obohacování osob zapojených do provozování, instalace a obchodu s elektronickými hrami, ztráta velkých finančních částek hráčů, jakož i značných daňových příjmů.

- 21 Ve své duplice uvedený členský stát tvrdí, že méně omezující konkrétní opatření, která byla podle něj zavedena v letech 1996 až 2000, to znamená před vyhlášením úplného zákazu elektrických, elektromechanických a elektronických her zákonem č. 3037/2002, byla posouzena jako nedostačující k tomu, aby bylo možno efektivně čelit problému nastolenému těmito hrami, který vyplývá ze zápalu lidí pro hazardní hry.

Závěry Soudního dvora

- 22 Úvodem je namístě konstatovat, že ze znění ustanovení článku 1 a čl. 2 odst. 1 zákona č. 3037/2002 ve vzájemném spojení vyplývá, že pod zákaz zavedený tímto zákonem nespádají zábavní technické hry zmíněné v uvedeném čl. 1 písm. e). V důsledku toho musejí být z předmětu této žaloby vyňaty.
- 23 Pokud jde o první žalobní důvod Komise, je namístě připomenout, že „zbožím“ je třeba rozumět výrobky ocenitelné penězi a způsobilé jako takové tvořit předmět obchodních transakcí (rozsudky ze dne 10. prosince 1968, Komise v. Itálie, 7/68, Recueil, s. 617, 626, a ze dne 21. října 1999, Jägerskiöld, C-97/98, Recueil, s. I-7319, bod 30).

- 24 V tomto ohledu elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně počítačových her, jelikož mají obchodní hodnotu a mohou být předmětem obchodních transakcí, mohou být dováženy nebo vyváženy a dány k dispozici spotřebiteli za úhradu, splňují uvedená kritéria a představují zboží ve smyslu Smlouvy o ES.
- 25 Je třeba rovněž připomenout, že volný pohyb zboží je jednou ze základních zásad Smlouvy (rozsudek ze dne 9. prosince 1997, Komise v. Francie, C-265/95, Recueil, s. I-6959, bod 24, a ze dne 12. června 2003, Schmidberger, C-112/00, Recueil, s. I-5659, bod 51), jež nachází své vyjádření zejména v zákazu množstevních omezení dovozu mezi členskými státy, jakož i veškerých opatření s rovnocenným účinkem, stanoveném v článku 28 ES.
- 26 Jelikož v oblasti her neexistují harmonizovaná pravidla na úrovni Společenství, volný pohyb těchto her je zaručen články 28 ES a 30 ES.
- 27 V souladu s judikaturou Soudního dvora je třeba veškerou obchodní právní úpravu členských států, která by mohla ať přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně narušit obchod uvnitř Společenství, považovat za opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením (viz rozsudek ze dne 2. prosince 2004, Komise v. Nizozemsko, C-41/02, Sb. rozh. s. I-11375, bod 39 a uvedená judikatura).
- 28 V projednávaném případě je namíste konstatovat, že takové vnitrostátní právní předpisy, jako zákon č. 3037/2002, představují opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení ve smyslu článku 28 ES, a to přesto, že tento zákon nezakazuje dovoz dotyčných výrobků a jejich uvedení na trh.

- 29 Zákaz instalovat všechny elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, stanovený v čl. 2 odst. 1 uvedeného zákona pod hrozbou trestních nebo správních sankcí stanovených v člancích 4 a 5 tohoto zákona totiž může ode dne 30. července 2002, data vstupu v platnost tohoto zákona, způsobit snížení objemu dovozu takových her pocházejících z jiných členských států.
- 30 Krom toho ze spisu vyplývá, že dovozy takových herních přístrojů, jaké jsou zmíněny v předcházejícím bodě, za účelem jejich instalace ve veřejných nebo soukromých místech v Řecku s výjimkou kasin, od zavedení uvedeného zákazu vskutku ustaly, ačkoliv tyto přístroje jsou legálně vyráběny a dávány k dispozici spotřebitelům v ostatních členských státech.
- 31 Soudní dvůr nicméně opakovaně rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která brání volnému pohybu zboží, není nutně v rozporu s právem Společenství, pokud může být odůvodněna jedním z důvodů obecného zájmu uvedených v článku 30 ES nebo jedním z kategorických požadavků zakotvených judikaturou Soudního dvora (viz rozsudek ze dne 24. listopadu 2005, Schwarz, C-366/04, Sb. rozh. s. I-10139, bod 30 a uvedená judikatura).
- 32 V tomto ohledu je namístě připomenout, že Řecká republika uplatňuje, že obecný zákaz instalovat všechny elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně všech počítačových her, byl z důvodů vyložených v odůvodnění zákona č. 3037/2002 nezbytný za účelem ochrany veřejné mravnosti, pořádku a bezpečnosti. Zejména tvrdí, že z důvodu vývoje technologie lze tyto hry snadno změnit na hazardní hry a zdůrazňuje, že situace se stala nekontrolovatelnou a způsobuje výskyt takových vážných společenských problémů, jaké jsou vyjmenovány v bodě 20 tohoto rozsudku.

- 33 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že takové důvody, které musejí být posuzovány ve svém celku, se týkají ochrany adresátů služeb a obecněji spotřebitelů, jakož i ochrany společenského pořádku, tedy cílů, o nichž již bylo rozhodnuto, že patří mezi ty, které mohou být považovány za naléhavé důvody obecného zájmu (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 24. března 1994, Schindler, C-275/92, Recueil, s. I-1039, bod 58 a uvedená judikatura, jakož i rozsudek ze dne 21. září 1999, Läärä a další, C-124/97, Recueil, s. I-6067, bod 33).
- 34 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že uvedené důvody jsou takové povahy, že s přihlédnutím k článku 28 ES a s ohledem na společensko-kulturní zvláštnosti odůvodňují omezení, která sahají až k zákazu loterií a dalších peněžních her na území členského státu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Schindler, bod 59).
- 35 Ve výše uvedených rozsudcích Schindler, jakož i Läärä a další, Soudní dvůr zdůraznil, že mravní, náboženské nebo kulturní úvahy, které se týkají loterií stejně jako dalších peněžních her ve všech členských státech, mohou umožnit vnitrostátním právním předpisům omezit, ba dokonce zakázat, praktikování peněžních her, a zabránit tak tomu, aby byly zdrojem individuálního zisku. Soudní dvůr rovněž uvedl, že s přihlédnutím k velikosti částek, které umožňují shromáždit, a zisků, které mohou hráčům nabídnout, zejména jsou-li organizovány ve velkém měřítku, loterie znamenají zvýšené riziko trestné činnosti a podvodu. Krom toho představují podnět k utrácení, který může mít škodlivé individuální a společenské důsledky (výše uvedené rozsudky Schindler, bod 60, jakož i Läärä a další, bod 13).
- 36 Nicméně tento spor se odlišuje od obou věcí, ve kterých byly vydány výše uvedené rozsudky Schindler, jakož i Läärä a další, jelikož je nesporné, že v projednávaném případě se jedná o elektrické, elektromechanické a elektronické hry, které nevykazují vlastnosti srovnatelné s hrami dotčenými v uvedených věcech. Hry, které jsou

předmětem zákazu stanoveného v čl. 2 odst. 1 zákona č. 3037/2002, nejsou totiž svou povahou hazardními hrami, neboť jejich účelem není naděje na peněžní výhru (viz, *a contrario*, výše uvedený rozsudek Läärä a další, bod 17).

- 37 Z toho vyplývá, že jelikož elektrické, elektromechanické a elektronické hry nemohou být považovány za hazardní hry, nelze připustit, na rozdíl od toho, co uplatňuje Řecká republika, aby úvahy učiněné Soudním dvorem ohledně hazardních her ve výše uvedených rozsudcích Schindler, jakož i Läärä a další, se uplatnily na elektrické, elektromechanické a elektronické hry.
- 38 Ačkoliv tuto judikaturu nelze uplatnit v projednávaném případě, naléhavé důvody obecného zájmu dovolávané Řeckou republikou jsou způsobilé odůvodnit překážku volnému pohybu zboží. Nicméně je ještě třeba, aby dotčené vnitrostátní opatření bylo přiměřené takto sledovaným cílům.
- 39 V tomto ohledu je namístě konstatovat, že Řecká republika neprokázala, že zavedla veškerá technická a organizační opatření způsobilá k dosažení cíle sledovaného tímto členským státem použitím opatření méně omezujících obchod ve Společenství.
- 40 Řecké orgány totiž nejenže mohly využít jiných opatření, která by byla vhodnější a méně omezující pro volný pohyb zboží, jak to Komise navrhla v postupu před zahájením soudního řízení, ale rovněž mohly zajistit jejich správné a účinné použití nebo provedení k dosažení sledovaného cíle.

- 41 Z toho vyplývá, že zákaz instalovat v Řecku všechny elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, stanovený v čl. 2 odst. 1 zákona č. 3037/2002, představuje vzhledem ke sledovaným cílům nepřiměřené opatření.
- 42 V důsledku toho je zákon č. 3037/2002 neslučitelný s článkem 28 ES.
- 43 S přihlédnutím k předcházejícímu je namístě považovat první žalobní důvod dovolávaný Komisí na podporu její žaloby za opodstatněný.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článků 43 ES a 49 ES

Argumentace účastníků řízení

- 44 Komise tvrdí, že čl. 2 odst. 1 a článek 3 zákona č. 3037/2002 zakazují hospodářským subjektům usazeným v jiných členských státech poskytovat jejich služby pro zpřístupnění nebo dodání herních přístrojů na řecký trh, ať si přejí usadit se v Řecku nebo pouze poskytovat jejich služby z členského státu, ve kterém jsou usazeny. Jelikož vnitrostátní ustanovení nejsou dostatečně odůvodněná z hlediska jejich nezbytnosti a jejich přiměřenosti, jsou v rozporu s články 43 ES a 49 ES.

- 45 V tomto kontextu Komise uplatňuje, že řecké orgány měly dát přednost konkrétním cílenějším opatřením omezujícím nebo směřujícím k prevenci změny zábavních her na hazardní hry. Podle ní taková opatření mohla mít například formu cílenějších zákazů, striktnějších a přesnějších kontrol nebo přísnějších a účinnějších sankcí. Doplňuje, že uvedená opatření nezbytně nespočívají v obecném zákazu odrážejícím se na ostatních hospodářských činnostech, které nesouvisejí s hazardními hrami.
- 46 Řecká republika tvrdí, že takto navržená opatření nejsou dostatečná, a uplatňuje, že radikálnější opatření, která byla použita, odpovídají naléhavým důvodům obecného zájmu pro zaručení sledovaného cíle a že jsou jediným účinným prostředkem, kterým lze čelit vážnému společenskému problému, který nastal. Za účelem vyvrácení tohoto druhého žalobního důvodu se v podstatě dovolává totožných argumentů, které uplatňuje ke zpochybnění žalobního důvodu Komise týkajícího se omezení volného pohybu zboží.

Závěry Soudního dvora

- 47 Úvodem je třeba připomenout, že v případě neexistence harmonizovaných pravidel na úrovni Společenství v oblasti her mají členské státy v zásadě nadále pravomoc vymezit podmínky pro výkon činností v tomto oboru. To však nic nemění na tom, že musí při výkonu svých pravomocí v této oblasti dodržovat základní svobody zaručené Smlouvou (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 3. října 2000, *Corsten*, C-58/98, Recueil, s. I-7919, bod 31; a ze dne 26. ledna 2006, *Komise v. Španělsko*, C-514/03, Sb. rozh. s. I-963, bod 23).
- 48 Podle judikatury Soudního dvora články 43 ES a 49 ES ukládají odstranění omezení svobody usazování a volného pohybu služeb a za taková omezení musí být

považována všechna opatření, která výkon těchto svobod zakazují, tvoří překážku tomuto výkonu nebo jej činí méně atraktivním (viz rozsudky ze dne 15. ledna 2002, Komise v. Itálie, C-439/99, Recueil, s. I-305, bod 22, a ze dne 30. března 2006, Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti, C-451/03, Sb. rozh. s. I-2941, bod 31).

- 49 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že vnitrostátní opatření omezující výkon základních svobod zaručených Smlouvou mohou být odůvodněna pouze tehdy, splňují-li čtyři podmínky: použijí se nediskriminujícím způsobem, odpovídají naléhavým důvodům obecného zájmu, jsou způsobilá k zajištění sledovaného cíle a nepřekračují meze toho, co je k jeho dosažení nezbytné (rozsudek ze dne 4. července 2000, Haim, C-424/97, Recueil, s. I-5123, bod 57 a uvedená judikatura).
- 50 V tomto ohledu z čl. 2 odst. 1 zákona č. 3037/2002 vyplývá, že v Řecku je pod hrozbou trestních nebo správních sankcí stanovených v člancích 4 a 5 téhož zákona zakázáno provozovat elektrické, elektromechanické a elektronické hry ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin. Ustanovení čl. 2 odst. 1 zákona č. 3037/2002 nejsou použitelná, pokud jde o počítače nacházející se v zařízeních poskytujících internetové služby a podle článku 3 tohoto zákona je provoz her na těchto počítačích zakázán.
- 51 Pokud jde o svobodu usazování, takové vnitrostátní právní předpisy jsou způsobilé ztížit, ba dokonce úplně zabránit tomu, aby hospodářské subjekty pocházející z jiných členských států vykonávaly svá práva usadit se v Řecku za účelem poskytování dotčených služeb.
- 52 Za těchto podmínek takový zákaz představuje překážku svobodě usazování.

- 53 Pokud jde o volný pohyb služeb, z ustálené judikatury vyplývá, že jednak činnost provozování herních přístrojů, ať již oddělená nebo nikoliv od činností týkajících se výroby, vývozu a distribuce takových přístrojů, musí být kvalifikována jako služba ve smyslu Smlouvy a jednak že vnitrostátní právní předpisy, které povolují provoz a praktikování her pouze v prostorách kasin, představují překážku volnému pohybu služeb (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. září 2003, Anomar a další, C-6/01, Recueil, s. I-8621, body 56 a 75).
- 54 Pokud jde konkrétněji o služby informační společnosti, Soudní dvůr rovněž rozhodl, že článek 49 ES se týká služeb, které poskytovatel usazený v členském státě nabízí přes internet – a tedy aniž by se přemístil – adresátům usazeným v jiném členském státě, takže jakékoli omezení těchto činností představuje omezení volného pohybu služeb (rozsudek ze dne 6. listopadu 2003, Gambelli a další, C-243/01, Recueil, s. I-13031, bod 54).
- 55 Argumenty dovolávané Řeckou republikou pro odůvodnění překážky svobody usazování, jakož i volného pohybu služeb nelze přijmout z týchž důvodů, jaké byly uvedeny v bodech 36 až 41 tohoto rozsudku.
- 56 Z toho vyplývá, že zákon č. 3037/2002 je rovněž v rozporu s články 43 ES a 49 ES.
- 57 Za těchto podmínek je namístě považovat druhý žalobní důvod dovolávaný Komisí na podporu její žaloby za opodstatněný.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení směrnice 98/34

Argumentace účastníků řízení

- 58 Komise vytýká Řecké republice, že jí ve fázi přípravy nesdělila zákon č. 3037/2002, který v čl. 2 odst. 1 a článku 3 obsahuje technické předpisy týkající se výrobků ve smyslu čl. 1 bodu 11 směrnice 98/34, a to v rozporu s požadavky čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce této směrnice, která stanoví postup při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.
- 59 Uvedený stát ve své žalobní odpovědi uznává, že jak se zdá, řecké orgány nedodržely postup při poskytování informací při přípravě návrhu zákona č. 3037/2002, a uvádí, že k tomuto nesplnění povinnosti došlo omylem a nikoliv úmyslně. Podle něj toto porušení nastalo z důvodu naléhavé nutnosti rychle a okamžitě čelit společenskému problému a chránit tak veřejný pořádek.

Závěry Soudního dvora

- 60 Je namístě uvést, že Soudní dvůr již rozhodl, že taková ustanovení jako čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34 ukládají členským státům povinnost okamžitě sdělit Komisi každý návrh technického předpisu (rozsudek ze dne 8. září 2005, Komise v. Portugalsko, C-500/03, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 39, jakož i, pokud jde o ustanovení obdobná ustanovením této směrnice, rozsudky ze dne 2. srpna 1993, Komise v. Itálie, C-139/92, Recueil, s. I-4707, bod 3, a ze dne 11. ledna 1996, Komise v. Nizozemsko, C-273/94, Recueil, s. I-31, bod 15).

- 61 Taková opatření, jaká jsou uvedena v čl. 2 odst. 1 a článku 3 zákona č. 3037/2002, musejí být kvalifikována jako technické předpisy ve smyslu čl. 1 bodu 11 směrnice 98/34 vzhledem k tomu, že zakazují používání všech elektrických, elektromechanických a elektronických her, včetně všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, jakož i používání her na počítačích nacházejících se v podnicích poskytujících internetové služby a že podrobují provoz těchto podniků vydání zvláštního povolení (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 21. dubna 2005, Lindberg, C-267/03, Sb. rozh. s. I-3247).
- 62 Za těchto podmínek byla Řecká republika povinna sdělit takové technické předpisy ve formě návrhu podle čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce směrnice 98/34 (viz zejména výše uvedený rozsudek Komise v. Portugalsko, bod 40).
- 63 V projednávaném případě je přitom nesporné, že takovéto sdělení nebylo učiněno.
- 64 Tato povinnost nemůže být zpochybněna nezbytností přijmout zákon č. 3037/2002 podle naléhavého postupu, aby bylo možno rychle a okamžitě čelit společenskému problému způsobenému provozem elektrických, elektromechanických, jakož i elektronických her, a chránit tak veřejný pořádek.
- 65 Řecká republika se totiž nemůže dovolávat výjimky stanovené v čl. 9 odst. 7 první odrážce směrnice 98/34, neboť není sporu o tom, že ke dni přijetí uvedeného zákona v Řecku neexistovala situace, na kterou se vztahuje toto ustanovení.

- 66 V důsledku toho je třeba konstatovat, že Řecká republika tím, že přijala zákon č. 3037/2002, aniž by jej ve fázi návrhu sdělila Komisi, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce směrnice 98/34.
- 67 Třetí žalobní důvod dovolávaný Komisí na podporu její žaloby je tudíž rovněž opodstatněný.
- 68 Ze všeho předcházejícího vyplývá, že Řecká republika tím, že vložila do čl. 2 odst. 1 a článku 3 zákona č. 3037/2002 zákaz pod hrozbou trestních nebo správních sankcí stanovených v člancích 4 a 5 téhož zákona instalovat a provozovat všechny elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES, 43 ES a 49 ES, jakož i z článku 8 směrnice 98/34.

K nákladům řízení

- 69 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Řecká republika neměla ve věci úspěch, je namístež poslezně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) **Řecká republika tím, že vložila do čl. 2 odst. 1 a článku 3 zákona č. 3037/2002 zákaz pod hrozbou trestních nebo správních sankcí stanovených v člancích 4 a 5 téhož zákona instalovat a provozovat všechny elektrické, elektromechanické a elektronické hry, včetně všech počítačových her, ve všech veřejných nebo soukromých místech s výjimkou kasin, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES, 43 ES a 49 ES, jakož i z článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998.**

- 2) **Řecké republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.